

ORIENTACIONS PER A L'ELABORACIÓ D'ADAPTACIONS DEL CURRÍCULUM: ÀMBIT CENTRE

La finalitat d'aquest apartat és presentar un seguit d'orientacions, relatives a aspectes que afecten els centres educatius en la seva globalitat, que afavoreixin els processos d'adaptació del currículum.

1) Orientacions referides als processos d'organització-gestió del centre:

a) El professorat hauria de concebre els processos d'organització i gestió del centre com a **un instrument per a la construcció de significats compartits**. És a dir, els processos d'organització i gestió del centre només adquireixen sentit en tant que permeten ajustar el projecte del centre i augmentar la coherència de la seva oferta educativa.

b) Cal garantir l'existència d'**estructures de coordinació horitzontal** (equips docents de cicle o nivell, que assegurin la coherència de la intervenció educativa del professorat sobre grups concrets d'alumnes) i d'**estructures de coordinació vertical** (departaments, seminaris, comissions ... que assegurin la coherència del desenvolupament del currículum al llarg de tota l'escolaritat i, de manera especial, durant les etapes d'escolarització obligatòria).

Per aconseguir-ho, cal que les persones que tenen més poder de decisió prenguin totes les decisions necessàries per garantir les condicions d'existència d'aquestes estructures: previsió d'espais i temps per a la coordinació; mesures per evitar la configuració d'equips de professorat massa nombrosos ...

c) La institució escolar és un espai col·lectiu d'intervenció i educar és una tasca d'equip. Des d'aquest punt de vista, un centre educatiu per ser coherent s'ha de pensar en termes de treball col·laboratiu de totes les persones que hi intervenen. I això no és possible si no s'aconsegueix un equilibri entre participació i lideratge.

d) Finalment, l'organització i gestió dels centres educatius s'ha de fonamentar en la planificació estratègica i la reflexió sobre la pràctica, orientada per processos d'avaluació interna.

ORIENTACIONS PER A L'ELABORACIÓ D'ADAPTACIONS DEL CURRÍCULUM: ÀMBIT CENTRE

2) Orientacions referides als processos de planificació i gestió del currículum:

a) Cal que el projecte curricular del centre, a l'etapa d'escolarització obligatòria, explícit, reculli per escrit, decisions específiques en relació amb:

- L'opció per una resposta inclusiva a la diversitat de l'alumnat.
- L'opció per aproximacions globalitzadores i/o interdisciplinàries als continguts curriculars.
- L'opció per metodologies actives, que tenen en compte els interessos i motivacions de l'alumnat.
- L'opció per reforçar el caràcter pedagògic i regulador tant de l'avaluació com dels processos associats de promoció i acreditació.
- L'opció per diversificar i flexibilitzar les formes d'agrupament de l'alumnat.
- L'opció per diversificar i flexibilitzar l'estructura i l'organització dels espais i l'organització del temps als centres educatius.
- L'opció per garantir la continuïtat d'objectius i continguts entre els espais "més ordinaris" i els espais "més extraordinaris" d'atenció a la diversitat i la seva qualitat educativa. Cal també garantir que hi hagi "camins d'anada i tornada" d'uns espais als altres.

b) Els cicles, a l'educació primària, i els departaments i els equips docents de nivell, a l'educació secundària obligatòria, han de treballar en condicions adients per centrar la seva tasca en la planificació i la gestió del currículum.

Cal també que els cicles o els equips docents de nivell treballin de manera sistemàtica la programació, seguiment i avaluació dels continguts dels anomenats *eixos transversals*.

Aquestes estructures de coordinació del professorat han de garantir un traspàs àgil i coherent de la informació al llarg de tota l'escolaritat obligatòria.

c) **Cal que la cultura del centre incorpori** com a referents:

- Una concepció interaccionista de les diferències individuals.
- Una concepció adaptativa de la resposta a la diversitat.
- Una concepció de la qualitat de l'ensenyament que no contraposi excel·lència, equitat i inclusió.

ORIENTACIONS PER A L'ELABORACIÓ D'ADAPTACIONS DEL CURRÍCULUM: ÀMBIT CENTRE

3) Orientacions referides al clima relacional del centre:

a) El pla d'acció tutorial ha d'incloure, en el marc del projecte curricular, decisions específiques relacionades amb:

- El **paper fonamental de l'orientació** (personal, acadèmica i professional) al llarg de tota l'escolaritat.

- La **vinculació entre els continguts** que es treballen en l'àmbit de l'acció tutorial i els que es treballen a través de la resta d'àrees en què s'estructura el currículum.

- La importància d'usar l'acció tutorial per treballar les capacitats de reflexió crítica i d'autoregulació de l'alumnat a partir dels seus àmbits d'experiència quotidians.

- La importància d'oferir a l'alumnat una experiència educativa àmplia, més enllà de l'aula i de les activitats pròpiament lectives, durant tot el temps en què estigui al centre.

b) Cal donar prioritat a la tasca dels tutors i tutores (prioritat que s'hauria de traduir en decisions organitzatives concretes: horaris, previsió de tutories individuals, estructures de coordinació estables...). En aquest sentit, és fonamental també garantir la programació, seguiment i avaluació dels continguts de caràcter normatiu i dels continguts relacionats amb l'orientació, personal, acadèmica i professional, al llarg de totes les etapes de l'escolaritat obligatòria.

c) Cal garantir també les condicions de participació (estructures i canals) de l'alumnat i de les seves famílies en l'elaboració i aplicació de les normes de convivència i en la gestió de la resolució de conflictes.

d) Cal que la cultura del centre es fonamenti en:

- Una concepció preventiva i no sancionadora de les normes de convivència.

- La necessitat d'un tracte personal, proper, empàtic, capaç d'oferir suport emocional, i una relació de confiança, entre professorat i alumnat.

- La necessitat que, en les demandes a l'alumnat, es produeixi un equilibri entre el binomi afecte-comunicació i l'exigència de maduresa, l'establiment de límits i el control del comportament.

- Formes d'actuació que assegurin la coherència entre allò que es diu i allò que es fa.

- Models adients d'actuació.

ORIENTACIONS PER A L'ELABORACIÓ D'ADAPTACIONS DEL CURRÍCULUM: ÀMBIT CENTRE

4) Orientacions referides a la xarxa centre-entorn:

a) És fonamental que el projecte educatiu del centre inclogui:

- La concepció del paper de les famílies com a corresponsables del procés educatiu dels seus fills i filles; i, en conseqüència, el paper fonamental que té la coordinació professorat-famílies.
- La integració funcional en la dinàmica de treball habitual i l'optimització de la tasca de suport que realitzen diferents professionals externs al centre.
- La consideració del centre com a part integrant de la comunitat en què s'insereix.

b) La participació de les famílies en activitats d'ensenyament-aprenentatge relacionades amb continguts escolars (al centre o a la llar) ha de programar-se, ferne el seguiment i avaluar-se explícitament i sistemàtica.

c) El centre treballant en xarxa amb altres centres, institucions i entitats de l'entorn ha de garantir l'existència d'una oferta àmplia i de qualitat d'activitats no lectives.

d) Han d'instal·lar-se en la cultura del centre:

- Una concepció de corresponsabilitat i col·laboració amb les famílies.
- Una relació fluïda i funcional amb els i les professionals externs dels diferents serveis i programes que intervenen al centre.
- Un sentiment de pertinença i arrelament en la comunitat a la qual s'insereix.